

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

УДК 658

Тімакова А.В.
студентка 4 курсу факультету економіки і права
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Сучасні умови господарювання ставлять перед підприємствами безліч завдань, які необхідно вирішувати в режимі швидкого реагування. Особлива увага приділяється аналізу фінансового потенціалу підприємства, оскільки саме результати такого аналізу надають можливість керівникам підприємств визначити подальші перспективи розвитку підприємства, а відтак приймати обґрунтовані управлінські рішення, а зовнішнім користувачам – отримувати певну інформацію для прийняття більш вигідних економічних рішень.

За умов мінливого зовнішнього середовища підприємства мають швидко реагувати на його зміну. Відтак підприємству необхідно раціонально використовувати всі ресурси, враховуючи власні потреби та потреби суспільства [3].

Отже, аналіз та оцінка власного фінансового потенціалу є важливими для будь-яких суб'єктів господарювання.

Фінансовий потенціал є дуже важливим для підприємства, бо це обсяг власних, позичених та залучених фінансових ресурсів підприємства, а достатній обсяг фінансових ресурсів, їх ефективне використання визначають стійкий фінансовий стан: платоспроможність, фінансову стійкість, ліквідність.

У цьому сенсі найважливішим завданням підприємств є пошук резервів збільшення власних фінансових ресурсів і найбільш ефективне їх використання з метою підвищення ефективності роботи підприємства в цілому [1].

Вивченням сутності фінансового потенціалу як економічної категорії у своїх наукових працях займалися такі вчені, як Веретенникова О.В., Гнип Н.О., Маслак І.О., Міценко Н.Г., Пузирьова П.В., Ситник Г.В., Шкроміда В.В. та ін. [2,6,8].

Метою статті є дослідження теоретичних підходів до визначення економічної категорії фінансовий потенціал, його характеристик та аналіз методів оцінки фінансового потенціалу підприємства.

Важливим у дослідженні сутності фінансового потенціалу є вивчення існуючих теоретичних підходів до зазначеної економічної категорії. Автором було визначено два напрями вивчення, а саме з точки зору ресурсів та з точки зору можливостей та відносин підприємства (табл. 1) [2,6].

Таблиця 1

Визначення економічної категорії «фінансовий потенціал» та їх спрямування

Під-хід	Автор	Визначення	Спрямування
Ресурсний	Маслиган О.О.	сукупність фінансових ресурсів, за допомогою ефективного та раціонального використання яких підприємство здатне отримати прибуток та досягти поставленої мети своєї діяльності.	– на отримання максимально можливого прибутку; – на досягнення мети діяльності
	Ситник Г.В.	система наявних фінансових ресурсів та компетенцій, щодо їх ефективної акумуляції в необхідних обсягах, розподілу та створенні конфігурацій і пропорцій, які забезпечують «стратегічну відповідність» підприємства і генерують цінність для власників та інших стейкхолдерів.	– ефективне використання ресурсів; – на досягнення стратегічної мети
	Бражко О.В.	фінансові ресурси, з приводу яких виникають відносини на підприємстві з метою досягнення його ефективного та рентабельного функціонування	– на ефективне та рентабельне функціонування;
Комплексний	Глущенко В.В.	є складовою управління фінансами суб'єктів господарювання, основою забезпечення стійкого зростаючого припливу грошових коштів, достатнього для забезпечення поточної платоспроможності.	– на ефективне управління; – на підтримку поточної та довготривалої платоспроможності
	Крилова Л.І.	сукупність взаємопов'язаних та взаємодоповнюючих елементів, що надають можливість для досягнення запланованих фінансових результатів в поточному періоді та майбутньому.	– на досягнення запланованих фінансових результатів в поточному періоді та майбутньому
	Широ-мида В.В.	сукупність господарських відносин і зв'язків, які спрямовані на одержання максимально-можливих фінансових результатів.	– на одержання максимально-можливих фінансових результатів

Автор вважає, що найбільш повно розкриває сутність фінансового потенціалу Паєнко Т. [9], який вважає що, фінансовий потенціал – це сукупність фінансових ресурсів, що є спрямованими на реалізацію і нарощування економічного потенціалу задля максимізації прибутку.

Фінансовий потенціал промислового підприємства – це відносини, що виникають на підприємстві з метою досягнення максимально можливого фінансового результату за [7]:

1) наявності у достатній кількості власного капіталу для забезпечення відповідного рівня фінансової стійкості та ліквідності;

2) існуванням достатніх можливостей щодо іммобілізації капіталу із зовнішніх джерел у обсязі, що буде достатнім для реалізації ефективних проектів інвестиційного розвитку підприємства;

3) створенням дієспроможної та гнучкої системи управління фінансами підприємства, що надаватиме можливості організації динамічного моніторингу та контролю надійності фінансового стану підприємства.

Враховуючи те, що фінансовий потенціал має розглядатись як категорія поточного періоду, так і майбутнього, то складовими фінансового потенціалу є: фінансовий потенціал стійкості, фінансовий потенціал забезпечення та фінансовий потенціал розвитку [8].

Для визначення подальшого напрямку розвитку потенціалу підприємства доцільно оцінити кожен його складову.

Існує велика кількість методик оцінювання фінансового потенціалу підприємства, а саме: експрес-аналіз за допомогою основних фінансових показників; комплексний аналіз на основі системи аналітичних коефіцієнтів; інтегральне (факторне) оцінювання (моделі); комбінований [11].

У процесі оцінювання потенціалу підприємства застосування всіх перерахованих методів є актуальним, адже кожний метод більш докладно аналізує ту чи іншу складову фінансового потенціалу [4].

Оцінювання фінансового потенціалу підприємства має ґрунтуватися на аналізуванні показників його ділової активності, рентабельності, ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості,

майнового стану тощо. Детальне вивчення динаміки значень наведених фінансових показників дасть змогу отримати комплексну характеристику діяльності підприємства, його конкурентоспроможності, надійності, а відтак, стане основою для розробки стратегії управління фінансовим потенціалом суб'єкта господарювання [5].

Отже, оцінка фінансового потенціалу дозволяє досліджувати наявність фінансових ресурсів і можливостей на підприємстві, визначати рівень їх використання та спрогнозувати майбутній стан на перспективу. Це необхідно для здійснення ефективного управління фінансовим потенціалом підприємства з метою нарощення обсягів діяльності та підвищення рівня рентабельності підприємства [10].

Дослідження фінансового потенціалу підприємства за означеними характеристиками дасть змогу:

- 1) підтримувати відповідний рівень фінансової стійкості та ліквідності підприємства через наявність достатнього обсягу власного капіталу;
- 2) забезпечити достатній рівень ефективності та результативності діяльності підприємства через ознаки його ділової активності;
- 3) гарантувати високий рівень конкурентоспроможності через підтримку відповідного рівня балансової напруги та операційної безпеки;
- 4) забезпечити відповідну інформаційну підтримку для постійно діючої системи моніторингу стану фінансового потенціалу за умов нестабільної економіки та розробки оперативних управлінських рішень як на рівні підприємства, так і за його межами.

Автором проведено дослідження щодо аналізу та методів оцінювання економічної категорії фінансовий потенціал, які дозволять підприємствам підтримувати відповідний рівень фінансової стійкості та ліквідності підприємства через наявність достатнього обсягу власного капіталу. У подальших дослідженнях автор зосередить свою увагу на питаннях підвищення ефективності функціонування фінансового потенціалу на сільськогосподарських підприємств.

Література:

1. Бикова В. Г. Оцінка та планування фінансово-економічного потенціалу підприємств загальнодержавного значення : дис. канд. екон. наук: 08.04.01 / Дніпропетровський національний ун-т. – Д., 2011.
2. Євдокимов Ф. І. Дослідження категорії «економічний потенціал промислового підприємства» / Ф. І. Євдокимов, О.В. Мізіна //Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: Економічна, 2014.– №75. – С. 54 - 59.
3. Зубова А.В.// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://librar.org.ua/business_economic_science&id=7600].
4. Івоненко К. В. Формування та оцінка фінансового потенціалу регіону : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.06.01 / Івоненко К. В. – Київ, 2007. – 24 с.
5. Кунцевич В. О. Поняття фінансового потенціалу розвитку підприємства та його оцінки / В. О. Кунцевич // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 7 (37). – С. 123 – 130.
6. Маслиган О. О. Сутність фінансового потенціалу виробничого підприємства як економічної категорії / О.О. Маслиган // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.nbuv.gov.ua/portal/masligan.pdf].
7. Мойсеєнко І. П. Аналіз фінансового потенціалу підприємства. / І.П. Мойсеєнко, Л.А. Мачкур // НУ «Львівська політехніка», 2014. – вип.16.2. – С. 201 - 206.
8. Назаренко А. С. Теоретичні підходи до визначення сутності економічної категорії «фінансовий потенціал підприємства» / А.С. Назаренко // Економіка фінанси і право, 2009. – №8. – С. 22 - 29.
9. Паєнко Т. В. Налоговое регулирование в контексте формирования финансового потенциала на предприятии / Т. В. Паєнко // Бізнес Інформ. – 2009. – № 9. – С. 96 – 98.
10. Терещенко Е. Ю. Економічна сутність фінансового потенціалу підприємства. / Е.Ю. Терещенко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.confcontact.com/2010dec/7_tereschenko.htm]

11. Фомін П. А. Особенности оценки потенциала промышленных предприятий [Электронный ресурс] / П. А. Фомин, М. К. Старовойтов // Корпоративный менеджмент. – Режим доступа: http://www.cfin.ru/management/manufact/manufact_potential.shtml.

Науковий керівник к.е.н.,доцент

М.П.Мартіянова

Опубліковано в авторській редакції